

Поширенню агроінновацій в Україні має сприяти: фінансування фундаментальних наукових досліджень; розроблення регуляторних правил щодо заохочення і стимулювання інновацій; розроблення процедур сертифікації новоствореної продукції; захист прав інтелектуальної власності; інформаційні заходи, спрямовані на роз'яснення вигод агроінновацій для виробників та споживачів.

#### **Інформаційні джерела**

1. AI in Agriculture — The Future of Farming. URL: <https://intellias.com/artificial-intelligence-in-agriculture/>
2. Innovation with a Purpose: The role of technology innovation in accelerating food systems transformation. World Economic Forum. 2018. URL: [http://www3.weforum.org/docs/WEF\\_Innovation\\_with\\_a\\_Purpose\\_VF-reduced.pdf](http://www3.weforum.org/docs/WEF_Innovation_with_a_Purpose_VF-reduced.pdf)
3. Steve Gladstone. AGTECH How Digital Solutions, Tools, and Technologies Can Help Solve the Agriculture Industry's Biggest Challenges. URL: <https://www.softserveinc.com/uk-ua/resources/agtech-digital-solutions-tools-and-technologies>
4. Бабан Т. О., Шибасєва Н. В. Діджиталізація як чинник розвитку аграрного сектору. Технічний прогрес в АПВ: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, 21-22 травня 2024 р. Харків: ДБТУ, 2024. С. 480-482.
5. Шибасєва Н.В., Бабан Т.О. Роль інноваційних технологій у прискоренні глобальної трансформації аграрної сфери на принципах сталого розвитку. Управління стратегіями випереджаючого інноваційного розвитку : монографія / за ред. к.е.н., доцента Ілляшенко Н.С. Суми : Триторія, 2020. С. 345-362.

**УДК 657.1.012**

**Н.О. Бірченко**, канд. екон. наук, доц. (ДБТУ, Харків)

**А.С. Жорняк**, здоб. ОС «бакалавр» (ХНУРЕ, Харків)

### **ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У БІЗНЕС-ПРОЦЕСАХ: ЦИФРОВІ РІШЕННЯ ДЛЯ ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ТА ОБЛІКУ**

Сучасний світ бізнесу змінюється надзвичайно швидко, і підприємства, які прагнуть залишатися конкурентоспроможними, повинні бути готовими до адаптації. В умовах війни, коли багато підприємств вимушені працювати в кризових умовах, переїжджати або адаптуватися до нестабільної економічної ситуації, інноваційні технології набувають ще більшої актуальності. Вони стали ключовими у розвитку бізнес-процесів, забезпечуючи не лише покращення якості обслуговування клієнтів, але й оптимізацію внутрішніх процесів, що є критично важливим для збереження стабільності, безперервності діяльності та конкурентних переваг.

Основними цифровими рішеннями, які використовуються для підвищення ефективності управління та обліку у бізнесі, особливо актуальні в умовах сьогоденних викликів, є автоматизація та роботизація процесів, хмарні

технології, аналітика великих даних, цифрові платформи для бухгалтерського обліку, інтернет речей (iot) та блокчейн.

Розвиток технологій автоматизації бізнес-процесів (Business Process Automation, BPA) дозволяє мінімізувати участь людини у виконанні рутинних завдань. Впровадження роботизованих систем, таких як RPA (Robotic Process Automation), дозволяє значно зменшити витрати та помилки, пов'язані з людським фактором. Автоматизація корисна для обробки великих обсягів інформації, наприклад, при роботі з рахунками, опрацюванні клієнтських замовлень та управлінні даними.

Хмарні рішення (cloud computing) пропонують нові можливості для зберігання даних та їх доступу у реальному часі. Хмарні платформи, такі як Google Cloud, Microsoft Azure та Amazon Web Services, дозволяють бізнесу швидко масштабувати інфраструктуру, забезпечувати безпеку даних та знижувати витрати на ІТ-обслуговування. Для малих та середніх підприємств хмарні технології стали важливим кроком до зменшення витрат на розгортання власних серверів та ІТ-інфраструктури. В умовах пандемії та війни, коли доступ до фізичних серверів чи офісів може бути обмежений, хмари забезпечують гнучкий доступ до даних та інструментів для співпраці у будь-який час та з будь-якого місця. Це дозволяє підприємствам не зупиняти роботу, навіть якщо офіс закритий або працівники працюють з-за кордону.

Аналітика великих даних (Big Data Analytics) надає можливість бізнесам ефективно обробляти величезні обсяги інформації. Використання алгоритмів машинного навчання дозволяє прогнозувати попит, виявляти тенденції ринку, оптимізувати виробничі процеси та приймати обґрунтовані управлінські рішення. Це особливо актуально для підприємств, що працюють у галузях із високою конкуренцією, таких як фінанси, логістика та роздрібна торгівля.

Програмні продукти для обліку, такі як ERP-системи (Enterprise Resource Planning), стали основою для ефективного управління ресурсами підприємства. ERP-системи об'єднують різні функціональні відділи в єдину систему, що дозволяє автоматизувати та контролювати фінансові операції, управління запасами, людськими ресурсами та постачанням. Для багатьох підприємств, які вимушені переїжджати або працювати в умовах змінного складу персоналу, ERP-системи, такі як SAP ERP, Oracle ERP або Microsoft Dynamics, забезпечують ефективний облік та стабільну звітність навіть за відсутності фізичної присутності працівників.

В Україні на додаток до цих міжнародних рішень активно використовуються і локальні ERP-продукти, такі як IT-Enterprise, BAS ERP та ін.:

- IT-Enterprise – українська ERP-система, яка пропонує інструменти для управління фінансами, виробництвом, логістикою, закупівлями та обліком. Вона є одним із найпоширеніших рішень у великих і середніх підприємствах України, адже має гнучкі можливості налаштування та підтримку локальних стандартів обліку;

- BAS ERP – ще один локальний продукт, що широко використовується для автоматизації різноманітних бізнес-процесів, таких як управління

фінансами, збутом, закупівлями та персоналом, і є актуальним рішенням для середніх та великих підприємств. Рішення розроблено з урахуванням кращих практик автоматизації великого та середнього бізнесу і враховує специфіку обліку в Україні.;

- Master – ERP-система українського виробництва, розроблена з акцентом на виробничі процеси та управління підприємствами промисловості. Master активно впроваджується на підприємствах, які потребують контролю на всіх етапах виробництва і логістики.

Воєнні дії призвели до перебоїв у ланцюгах постачання, тому відстеження активів та товарів у реальному часі стало критично важливим. Інтернет речей (IoT) дозволяє моніторити та управляти фізичними об'єктами в реальному часі. Використання IoT у бізнес-процесах дає можливість відстежувати стан обладнання, контролювати продуктивність виробництва та забезпечувати якість продукції. Блокчейн технології, зі свого боку, пропонують безпечні способи управління транзакціями та зберігання інформації, що особливо актуально для фінансових установ, логістики та управління ланцюгами постачання.

Використання цифрових технологій у бізнесі забезпечує наступні переваги:

- зниження витрат – автоматизація рутинних завдань та оптимізація ресурсів дозволяють зменшити витрати на обслуговування та управління.

- покращення точності даних – цифрові системи знижують ризик помилок при обробці даних, забезпечуючи надійність фінансової звітності та управлінських рішень.

- швидкість доступу до інформації – завдяки хмарним технологіям та IoT підприємства можуть отримувати дані у реальному часі, що підвищує швидкість реакції на зміни ринку;

- підвищення продуктивності – автоматизація дозволяє персоналу зосередитися на стратегічних завданнях, залишаючи рутинні операції автоматизованими системами.

Однак, попри переваги, впровадження нових технологій пов'язане з певними труднощами. Перш за все, це витрати на інвестиції в технології та навчання персоналу. Багато підприємств стикаються із необхідністю модернізації обладнання та адаптації до нових умов ринку, що може вимагати значних витрат часу та ресурсів. Крім того, питання кібербезпеки стає критично важливим з огляду на збільшення обсягів даних та частоти кіберзагроз. Захист інформаційних активів потребує комплексного підходу та регулярного оновлення заходів безпеки у відповідь на нові види загроз.

Отже, інноваційні технології є невід'ємною частиною сучасного бізнесу. Вони не лише забезпечують зручність і прозорість у процесах управління та обліку, але й дозволяють підприємствам швидко адаптуватися до змін ринкових умов. Розумне впровадження цифрових рішень дає можливість підвищити ефективність та конкурентоспроможність бізнесу, забезпечуючи сталий розвиток у довгостроковій перспективі.

У сучасних умовах кожне підприємство повинно розглядати інновації як ключовий фактор успіху та безперервно удосконалювати свої процеси за допомогою новітніх технологій.

**УДК 681.518:658.589:005.511**

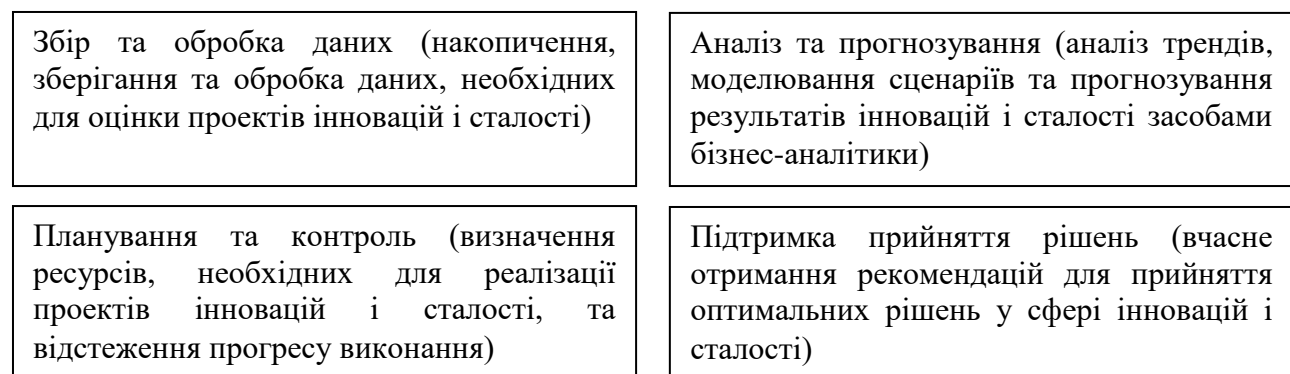
**О.П. Богомаз**, здоб. ступ. PhD (ДБТУ, Харків)

**Є.Л. Чміль**, здоб. ступ. PhD (ДБТУ, Харків)

## **ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ ПІДТРИМКИ УПРАВЛІННЯ У ФОКУСІ ІННОВАЦІЙНОГО ТА СТАЛОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ**

Сучасні підприємства перебувають під тиском необхідності одночасної адаптації до інноваційних цифрових змін та дотримання принципів сталого розвитку, що передбачають баланс між економічними, соціальними та екологічними цілями. Підвищити ефективність управління підприємствами та інтегрувати в їхні стратегії цілі сталого розвитку (ЦСР) дозволяє використання відповідних інформаційних систем, які не лише уможливають підтримку сталості, але й допомагають досягти довгострокової конкурентоспроможності.

Як показали проведені дослідження [1-3], наявні інформаційні системи та цифрові інструменти і рішення з підтримки управління підприємством, з огляду на їх функціонал (рис. 1), здебільшого сприяють інноваційному розвитку та досягненню ЦСР. Зокрема через прозорість та контроль над використанням ресурсів, що мінімізує негативний екологічний вплив і сприяє ефективному використанню енергії та матеріалів, а також аналіз великих обсягів даних, інтеграцію процесів і прийняття рішень, що дозволяє спрямувати інновації на досягнення цілей сталого розвитку.



**Рисунок 1 – Функціональні особливості сучасних інформаційних систем підтримки управління підприємством**

Типовими цифровими рішеннями для підтримки управління у фокусі інноваційного та сталого розвитку підприємств є: